

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/38/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112228813
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112228813.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľky: S. T., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XXX, T. L. C., právne zastúpená Mgr. Róbertom Hmirom, advokátom, so sídlom X., D. K. XX, proti odporcovi: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/X, T. L. C., právne zastúpený JUDr. Martinom Burianom, advokátom, so sídlom X. E. A. X, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva: mal. deti B. T., nar. XX.XX.XXXX a B. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, o odvolaní rodičov maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 30P/356/2012-214 zo dňa 16.9.2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu sp.zn. 30P/356/2012-214 zo dňa 16.9.2013 v časti výroku napadnutého odvolaním, ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu mal. B. výživným vo výške 140,- eur mesačne, na výživu mal. B. výživným vo výške 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí s účinnosťou od 1.9.2012 a v časti výroku, ktorým súd povolil otcovi splácať nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 30.9.2013 na mal. B. vo výške 1.690,- eur v mesačných splátkach po 50,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným a nedoplatok na mal. B. vo výške 1.430,- eur v mesačných splátkach po 40,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným, všetko pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku

p o t v r v d z u j e .

Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním, ponecháva n e d o t k n u t ý .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zveril maloleté deti B. a B. do osobnej starostlivosti matky. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. B. výživným vo výške 140,- eur mesačne a na výživu mal. B. výživným vo výške 120,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí s účinnosťou od 1.9.2012. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 30.9.2013 na mal. B. vo výške 1.690,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným a nedoplatok na mal. B. vo výške 1.430,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 40,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným, všetko pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol. Rodičia sa dohodli na úprave styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je

oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi B. a B. každý párný týždeň v piatok od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas letných prázdnin od 22.7. do 11.8. Otec maloletej deti prevezme od matky v mieste bydliska matky a po skončení stretnutia odovzdá matke v mieste bydliska matky. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s mal. dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s mal. dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s mal. dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s mal. dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, vylúchom matky, otca a kolízneho opatrovníka, dospel súd k záveru, že je potrebné upraviť práva a povinnosti k maloletým deťom, vzhľadom k tomu, že rodičia maloletých detí sú síce manželia, bývajú v jednom byte, ale nežijú spolu. Keďže v starostlivosti o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky, kolízny opatrovník navrhol zveriť deti do starostlivosti matky, tiež otec súhlasil so zverením detí do starostlivosti matky, súd zveril maloleté deti B. a B. do starostlivosti matky.

Pri svojom rozhodovaní o výške výživného súd prihliadol k odôvodneným potrebám maloletých detí, vzhľadom k možnostiam a schopnostiam obidvoch rodičov. Matka bola zamestnaná na dobu určitú, pracovný pomer podľa oznámenia zamestnávateľa bol ukončený obojstrannou dohodou v marci 2013, následne sa matka zaevidovala ako uchádzačka o zamestnanie, pracovala na dohodu o vykonaní práce, od septembra pracuje na dohodu o pracovnej činnosti, pričom jej príjem predstavuje 2,4 eur na hodinu v hrubom a rozsah práce predstavuje 10 hodín týždenne. Ako uviedla matka, mala možnosť naďalej pracovať u zamestnávateľa, avšak nechcela pracovať v trojzmennej prevádzke, keďže bude musieť zabezpečovať starostlivosť o deti a nevie či naďalej budú s otcom bývať v spoločnej domácnosti a tiež začala mať zdravotné problémy, ktoré však súdu nepreukázala, preto si chce nájsť menej náročnú prácu. Otec je zamestnaný stále u toho istého zamestnávateľa, kde jeho priemerný mesačný čistý zárobok predstavuje 913,- eur. Ako uviedli obidvaja rodičia, bývajú zatiaľ v jednom byte. Otec platil splátku hypotekárneho úveru 163,- eur, matka platila za byt mesačne 184,- eur. Otec neprispieval na výživu detí, výživné zaplatil vo výške 140,- eur v septembri 2012, v októbri 70,- eur a deťom prispel na zakúpenie pomôcok do školy 50,- eur, uviedol, že raz za mesiac kupoval potraviny, aby vydržali na celý mesiac. Ako uvádzal otec, bral 2 úvery, jeden vo výške 1.000,- eur, ktorý spláca mesačne 34,- eur a druhý 5.000,- eur, ktorý spláca mesačne 136,- eur. Uviedol, že má bežné výdavky, stravu, ošatenie, za telefón platí 25,- eur, platil splátky za práčku a kameru. Maloleté deti navštevovali materskú školu. B. od septembra 2013 začala navštevovať 1. ročník základnej školy. Má výdavky so stravou, ošatením, so školou. Maloletá B. naďalej navštevuje materskú školu. Má výdavky so stravou, ošatením, so škôlkou. Obidve deti nosia okuliare s čím sú spojené vyššie výdavky. Matka uvádzala, že výdavky sú na každú vo výške 155,- eur mesačne.

Súd svojou úvahou určil výživné na B. vo výške 140,- eur mesačne, na B. vo výške 120,- eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2012, teda od začiatku mesiaca, v ktorom matka podávala návrh na úpravu práv a povinností k maloletým deťom, od času ako navrhovala matka. Podľa názoru súdu takto určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám detí, vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca, s prihliadnutím na jeho príjem a nevyhnutné výdavky. Súd poukazuje na to, že nemôže prihliadať na výdavky otca ako sú spotrebné úvery, ktoré spláca, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd poznamenáva, že je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily, k čomu k najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa, podľa svojich faktických schopností a možností.

Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti, časť odôvodnených potrieb maloletých detí matka uhrádza z rodinných prídavkov, ktoré sú maloletým deťom vyplácané na jedno dieťa vo výške 23,10 eur.

Otec na výživu detí za rozhodné obdobie zaplatil 260,- eur, teda na jedno dieťa 130,- eur. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 30.9.2013 na maloletú B. vo výške 1.690,- eur (13 mesiacov x 140 = 1.820 - 130,- eur, suma, ktorú zaplatil otec na výživu) a nedoplatok na maloletú B. vo výške 1.430,- eur (13 mesiacov x 120 = 1.560 - 130,- eur, suma, ktorú zaplatil otec na výživu), súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach na B. po 50,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným a na B. po 40,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným, všetko pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku v súlade s ustanovením §160 ods. 1 O.s.p. Pri nezaplatení jednej splátky sa stane splatným celý nedoplatok.

Súd má povinnosť pri rozhodovaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom upraviť styk maloletých detí s rodičom, ktorému neboli zverené do starostlivosti. Rodičia sa dohodli na úprave styku otca s maloletými deťmi tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Keďže podľa názoru súdu dohoda rodičov je v záujme detí, do tejto nezasahoval a táto sa v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 Zákona o rodine stala súčasťou rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletým deťom.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky, v ktorom žiadala určiť výživné na B. vo výške 250,- eur mesačne, na B. vo výške 230,- eur mesačne od 1.9.2012, zamietol.

Súd rozhodol, že žiaden s účastníkov nemá právo na náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. Podľa § 81 ods. 1 O.s.p., aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu mal. B. výživným vo výške 140,- eur mesačne, na výživu mal. B. výživným vo výške 120,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí s účinnosťou od 1.9.2012 a v časti výroku, ktorým súd povolil otcovi maloletých detí splácať nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 30.9.2013 na mal. B. vo výške 1.690,- eur splácať v mesačných splátkach po 50,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným a nedoplatok na mal. B. vo výške 1.430,- eur splácať v mesačných splátkach po 40,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným, všetko pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku podali odvolanie rodičia maloletých detí prostredníctvom svojich právnych zástupcov.

Matka maloletých detí navrhovala odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť v zmysle § 220 O.s.p. nasledovne: Otec mal. B. a mal. B. je povinný prispievať na výživu mal. B. výživným vo výške 200,- eur mesačne, na výživu mal. B. výživným vo výške 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí s účinnosťou od 1.9.2012 do 31.8.2013. Otec mal. B. a mal. B. je povinný prispievať na výživu mal. B. výživným vo výške 250,- eur mesačne a na výživu mal. B. výživným vo výške 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí s účinnosťou od 1.9.2013. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 31.8.2013 na mal. B. vo výške 2.270,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 80,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným a nedoplatok na výživnom na mal. B. vo výške 2.270,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 80,- eur k rukám matky spolu s bežným výživným, všetko pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Vo svojom odvolaní poukazovala na to, že súdom stanovenú výšku výživného, ktorou je odporca povinný prispievať na maloleté deti, považuje za nepostačujúcu s ohľadom na odôvodnené potreby maloletých detí a s ohľadom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletých detí. Uviedla, že v prvostupňovom konaní preukázala výdavky na maloleté deti vzhľadom na ich odôvodnené potreby spolu vo výške 310,- eur mesačne. Ďalej poukázala aj na ďalšie výdavky, ktoré reálne vznikli, ale ich nedokáže dokladmi preukázať. Má za to, že súd mal vychádzať zo sumy 400,- eur ako výšky skutočných výdavkov na maloleté deti. Výdavky na maloleté deti spočívajú jednak v strave, ošatení, obutí, ale aj výdavky na dioptrické okuliare, ktoré nosia obidve maloleté deti. V tejto súvislosti vznikajú ďalšie zvýšené výdavky pri návštevách lekára. Priemerný mesačný čistý zárobok otca maloletých detí je vo výške cca 1.000,- eur pri zohľadnení pravidelných odmien vyplácaných otcovi maloletých detí zamestnávateľom. Otec maloletých detí napriek tomuto zárobku od novembra neplatí matke maloletých detí na výživu maloletých detí, čím je porušované zásadným spôsobom právo maloletých detí na rovnakú životnú úroveň ako má ich otec. Ona sama bez príjmu musela zabezpečiť finančné prostriedky na zabezpečenie výživného pre deti a ostatné potreby v domácnosti a to titulom pôžičky, ktorú musí spolu s úrokmi splácať.

Otec maloletých detí vo svojom odvolaní navrhoval odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne vec inak právne posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že súd pri rozhodovaní o výške výživného neprihliadol na schopnosti a možnosti matky pri určovaní výšky výživného otca. Uviedol, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť a obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd prvého stupňa uvedené nezohľadnil a neaplikoval v rozsudku, ktorým bol zaviazaný na plnenie vyživovacej povinnosti voči svojim maloletým deťom. V tejto súvislosti poukázal na dôkazy uskutočnené pred súdom prvého stupňa, konkrétne ohľadne zamestnanosti matky maloletých detí. Ďalej poukázal na to, že pri určovaní vyživovacej povinnosti, najmä spätného výživného,

súd neprihliadol na to, že matke maloletých detí neposkytoval výživné vo forme peňazí, ale výživu maloletých detí zabezpečoval iným spôsobom (vykonávaníu nákupov). Podľa jeho názoru je súdom stanovené výživné na maloleté deti neprimerané a nezodpovedá ich potrebám.

K odvolaniu rodičov maloletých detí proti rozsudku súdu prvého stupňa podal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník maloletých detí. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že výška výživného pre maloleté deti podľa neho je primeraná vzhľadom na vek maloletých detí, preukázané potreby maloletých detí a možnosti a schopnosti rodičov.

Otec maloletých detí k odvolaniu matky maloletých detí proti rozsudku súdu prvého stupňa vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že sa pridrižiava svojho odvolania, dôvody v ňom uvedené a uviedol, že má dôvodné pochybnosti o tom, či výdavky, na ktoré poukazovala matka maloletých detí vo svojom odvolaní bolo nevyhnutné vynaložiť, resp. či tieto výdavky boli vynaložené účelne.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania navrhovateľka a odporca, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené závery neuznal opodstatnenosť argumentácii odvolateľov, na ktorých založili svoje odvolacie dôvody, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny s tým, že má za to, že súdom určené výživné na maloleté deti zodpovedá potrebám maloletých detí, ako aj možnostiam a schopnostiam rodičov maloletých detí.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. Podľa § 81 ods. 1 O.s.p., aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.